

DIRECTORUL CENTRULUI NAȚIONAL AL CINEMATOGRAFIEI

ATACĂ CINEMATOGRAFIA ROMÂNĂ

În data de 15 septembrie 2022, directorul Centrului Național al Cinematografiei, Anca Mitran, a acordat [un interviu](#) prin care poziționează CNC-ul în opoziție cu cineaștii români, mai degrabă decât ca susținător și aliat al producțiilor autohtone.

Doamna Mitran începe prin a ataca filmele de artă: „În ultima vreme, toți regizorii noștri fac filme pentru festivaluri, filme de artă. Și atunci, ducem o lipsă acută de filme pentru public, care să nu aibă pretenții pentru premii la festivaluri”. Apoi își continuă prelegerea despre genul de filme pe care și-ar dori să le vadă în cinematografe — filme despre personalități istorice românești, comedii de public larg și povești de dragoste — și menționează nostalgic mai multe titluri produse în epoca Ceaușescu ca exemple a ceea ce ar trebui să ofere regizorii români publicului, declarând că ea are „altă concepție despre film”.

„Concepția despre film” a unui funcționar public nu este relevantă, conform legislației române. Cu toate acestea, de nenumărate ori în cadrul acestui interviu, doamna Mitran indică faptul că se vede atât pe ea însăși — cât și CNC-ul, ca extensie a agendei ei — ca pe un arbitru al gusturilor, unic inițiator al producției artistice și generator de reguli: „Noi facem toată producția de filme. Facem atât scurtmetrajele, cât și documentarele, care nu sunt filme pentru sălile de cinematografe”, spune ea. Însă nici CNC-ul, nici directorul său nu fac filme; CNC-ul ca instituție finanțează parțial producția unora dintre filmele românești. Și cu siguranță nici CNC-ul și nici directorul său nu pot decide să excludă din circuitul de distribuție în săli întregi categorii de film. Totuși, doamna Mitran insistă că „legea este pentru finanțarea producțiilor care sunt în sălile de cinematografe. Documentarul nu este un film pentru sala de cinematografe”. Acesta este doar unul dintre exemplele de dezinformare cu privire la Legea Cinematografiei din cadrul interviului acordat de doamna Mitran.

Nici măcar etalonul simplist de *box office* cu care doamna Mitran a ales să măsoare toate producțiile românești nu rezistă unei examinări mai serioase. „În ultimii 10 ani am făcut cel puțin 100 de documentare. De câte ați auzit că au făcut performanță?”, spune ea. Ei bine, potrivit datelor furnizate chiar de anuarul CNC, doar în anul 2020, 9 din primele 20 filme românești ca număr de intrări în cinematografe au fost documentare. Singurul film românesc nominalizat la Oscar (nu la una, ci la două categorii) este un documentar — *Colectiv*. Cu toate acestea, când este confruntată cu aceste date, doamna Mitran le respinge, ceea ce sugerează încă o dată că viziunea ei despre „performanță” are mai puțin de-a face cu rezultate măsurabile decât cu conținutul filmelor.

De mai multe ori în cadrul interviului, doamna Mitran lasă să se înțeleagă că artiștii români ar trebui să urmeze liniile trasate de directorul CNC-ului. De fapt, întregul interviu dezvăluie o mentalitate feudală conform căreia CNC-ul nu este văzut ca un serviciu public a cărui misiune

este să susțină filmul românesc, ci mai degrabă ca un patron al artei dezamăgit de rezultatele comenzilor lui.

Declarațiile doamnei Mitran o descalifică de la ocuparea funcției de director al CNC. Nu este clar de ce Ministerul Culturii a decis să extindă mandatul doamnei Mitran după pensionare, având în vedere că, sub conducerea ei, CNC-ul nu a contribuit la îmbunătățirea sistemului de distribuție cinematografică din România și nici la redeschiderea cinematografeilor pe care pare atât de dornic să le umple; CNC-ul a dispărut timp de un an și jumătate în timpul pandemiei, lăsând industria românească fără sprijin în mijlocul unei crize; același CNC nu a reușit să se adapteze și să se modernizeze dincolo de etapa dosarelor cu șină până în 2022.

Cel mai recent interviu al doamnei Mitran nu face decât să clarifice definitiv că directorul CNC nu vede instituția pe care o conduce și nici pe sine însăși ca pe un susținător și aliat al cinematografiilor românești, ci mai degrabă ca pe o forță de opoziție al cărei rol este să critice și să dirijeze producția locală.

Cerem ca doamna Mitran să demisioneze din funcția de director al CNC, poziție pe care nu o mai poate ocupa în aceste circumstanțe. Cerem ca CNC să fie condus de o persoană calificată, deschisă să colaboreze cu oamenii din industria filmului și a cărei viziune asupra cinematografiilor românești este în concordanță cu realitățile în continuă schimbare ale secolului 21.

Semnează,

Dana Bunescu, monteur, inginer de sunet

Ioana Țurcan, regizor și producător cultural

Gabriela Forfotă, regizor

Eliza Zdru, regizor

Mona Nicoară, regizor

Andreea Lăcătuș, regizor

Andra Tarara, regizor

Paula Oneț, regizor

Alexandru Solomon, regizor

Laura Căpățână, regizor de documentare

Gabriel Spahiu, actor

Nora Agapi, regizor

Ruxandra Gubernat, regizor și cercetător
Roxana Andrei, regizor
Andrei Dăscălescu, regizor
Carmen Tofeni, director de imagine, regizor
Dragoș Hanciu, regizor, fotograf
Andrei Tănăsescu, organizator de festivaluri
Cristina Haneș, regizor
Daniel Barnuti, regizor
Anelise Sălan, regizor și cercetător
Mihai Dragolea, regizor
Elena Martin, producător
Cătălin Cristuțiu, monteur
Andra MacMasters, producător de film
Alexandru Paul, fotograf, videograf
Bogdan Mureșanu, scenarist și regizor
Raluca Durbacă, regizor de documentare
Alexandra Gulea, regizor, artist vizual
Dorin Moldoveanu, regizor
Irina Trocan, critic de film
Melinda Blos-Jáni, filmolog
Flavia Dima, critic de film și curator
Călin Boto, critic de film și curator
Andra Chiriac Hera, regizor
Radu Jude, regizor documentar ficțiune
Alexandru Maftai, regizor
Tudorița Soldănescu, manager cultural
Raluca Hașu

Tudor Cristian Jurgiu, regizor

Radu Muntean, regizor

Razvan Radulescu, scenarist, regizor

Carla Fotea, producător

Tudor Platon, director de imagine

Cristina Elena Iliescu, regizor de documentare experimentale

Alexander Nanau, regizor

Monica Felea, distribuitor de film

Ștefan Bradea, distribuitor de film

Alexandru Gherman, regizor

Maria Salomia, monteur

Vlad Petri, regizor

Anca Păunescu, organizator de festivaluri

Ruxandra Ghițescu, scenarist, regizor

Alex Pintică, monteur

Paul Dogioiu, manager cultural

Iosif Prodan, critic de film, jurnalist

Florin Iepan, curator

Andreea Dumitriu, regizor

Anton Groves, regizor

Călin Peter Netzer, regizor

Ana Lungu, regizor

Mihai Mincan, regizor

Alexandru Radu, monteur

Stere Gulea, regizor

Dumitru Budrală, regizor